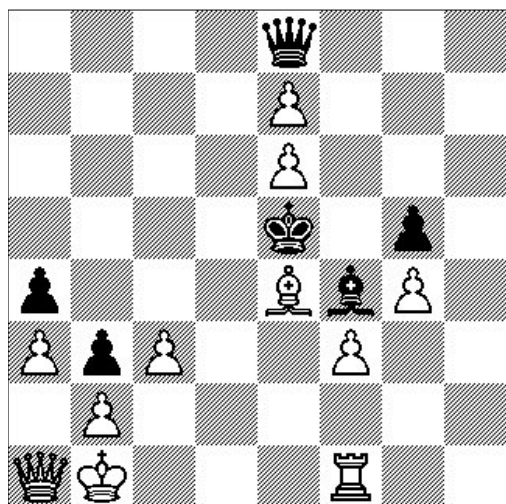

Twee dames in de westhoek.

Hans Meijer

Het is al weer lang geleden dat ik over dames schreef die in de noordhoek, het gebied rond veld a8, opgesloten raakten. Onderstaande studie van de hand van Jan Timman, *New in Chess* 2015/6, herinnerde mij aan dit thema.

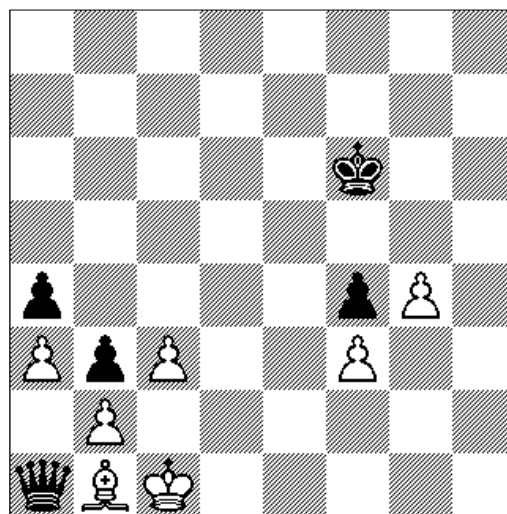
Timman 2015. Wit speelt en wint.

In de studie van Timman is de witte dame voor de verandering in de westhoek van het bord verdwaald. Ze is volstrekt machteloos. De witte koning staat in de weg en tot overmaat van ramp kan deze niet weg vanwege de zwarte pion op b3 en de zwarte loper op f4.

De inspiratie voor deze studie putte Timman uit het werk van de schaakstudiecomponist F.M. Simkhovitch. Elders las ik dat Simkhovitch geobsedeerd was door het idee van de dame die zwak en ongevaarlijk is. Misschien dat iemand in het Max Euwe Centrum in *Works of Simkhovich* (1995) van Harrie Grondijs kan achterhalen wat er aan de hand was met Simkhovich. Waar kwam die obsessie vandaan? Welke dames speelden er een fatale rol in zijn leven?

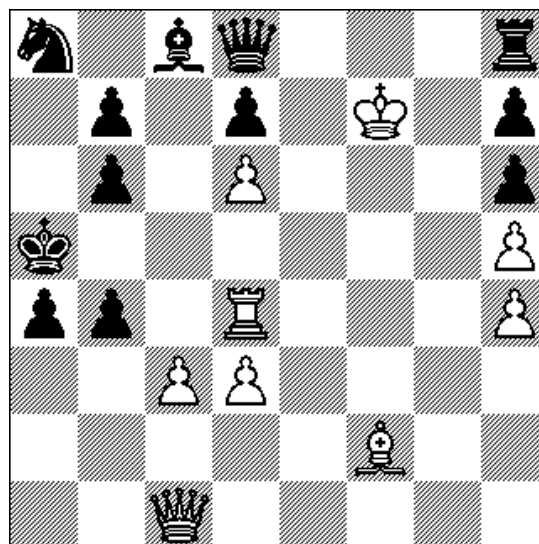
1.Td1! Kf6 Volgens Timman de beste verdediging. **2.Td7 Dh8 3.e8P+! Dxe8** De zwarte dame moet terug. **4.Tf7+ Kxe6 5.Txf4 Dh8** Wat nu? **6.Lf5+ Kf6** En nu komt de ontknoping. **7.Kc1 Dh1+ 8.Kd2 Dxa1** De dame is van kleur veranderd. **9.Lb1+ gxf4 10.Kc1!** Sluit de zwarte dame in. En wederom is er sprake van een onschadelijk gemaakte dame die alleen maar

kan wachten op hetgeen er elders op het bord gebeurd. Daar staat de zwarte koning machteloos tegenover de witte vrijpionnen.

Timman presenteerde deze fantasierijke studie tijdens een schaaktoernooi in Helsingör. Applaus viel hem ten deel.

Tot slot een studie van de hand van From Markovitch Simkhovich (1896-1945) zelf.

Simkhovich 1922. Wit aan zet maakt remise.

1.cxb4+ Ka6 2.b5+ Ka7 3.Txa4+ Kb8 4.Txa8+ Kxa8 5.Da1+ Kb8 6.Dxh8! Dxh8 7.d4! Een positionele remise. De zwarte dame is door de witte koning, de witte loper op f2 en de witte pionnen op d4, d6 en h4 ingesloten en is gedoemd om eeuwig tussen d8 en h8 heen en weer te pendelen.